

VASANT SHIKSHAN PRASARAK MANDAL, MUKHED

**LATE. BHIMRAO CHAVAN ART'S & SCIENCE COLLEGE
CHAVANWADI
(BARHALI) TQ.MUKHED DIST.NANDED-431715.**

DEPARTMENT OF MARATHI

▶ **NAAC PEER TEAM**

▶ **Cycle – 1st**

प्रस्तावना

वसंत शिक्षण प्रसारक मंडळ मुखेड द्वारा संचलित, कै. भिमराव चव्हाण कला व विज्ञान महाविद्यालय चव्हाणवाडी (बान्हाळी) या महाविद्यालयाची स्थापना 1998 मध्ये झाली. महाविद्यालयाच्या स्थापनेबरोबरच मराठी विभाग सुरू करण्यात आला. मातृभाषेमधून पदवी शिक्षण देणारा मराठी विभाग हा महत्वाचा मानला जातो. कर्नाटक, आंध्रप्रदेश आणि तेलंगणा या सीमाभागातील महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी भाषेची जाणीव निर्माण करण्यासाठी मुळात या विभागाची निर्मिती झाली आहे. महाविद्यालयातील बहुतांशी विद्यार्थी लमाणी भाषिक आहेत. त्यामुळे मराठी भाषेविषयी जिद्दळा, प्रेम व आपुलकीची भावना त्यांच्यामध्ये निर्माण व्हावी हा त्यापाठीमागील मुख्य उद्देश आहे. या विभागातर्गत विद्यार्थ्यांना भाषा, व्याकरण, वाङ्मयप्रकार, समीक्षा, भाषिक कौशल्ये, प्रसारमाध्यमे आणि भाषिक व्यवहारज्ञान अशा विविध प्रकारांच्या कौशल्याविषयीचे सखोल व परिपूर्ण ज्ञान दिले जाते.

साहित्य हा समाज जीवनाचा आरसा असल्यामुळे समाजातील विविध प्रश्नांचे प्रतिबिंब साहित्यामध्ये व्यक्त झालेले असते. माणूस हा साहित्याचा केंद्रबिंदू असतो. याविषयीचे ज्ञान आणि संस्कार देण्याचे कार्य मराठी विभाग गेली अनेक वर्षे सातत्याने करीत आला आहे. मराठी भाषा शिकणारा विद्यार्थी हा रोजगाराभिमुख बनला पाहिजे यासाठी स्पर्धा परीक्षा पूर्वतयारी, प्रसारमाध्यमातील लेखन कौशल्य व संशोधन विषयक मार्गदर्शन केले जाते. मराठी विभागाच्या वतीने वर्षभर विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांना परीक्षार्थी न बनविता नवसमाज निर्मितीसाठी सजग नागरिक म्हणून सक्षम बनविले जाते.

प्राध्यापक विवरण

नाव	पद	शिक्षण	अनुभव
डॉ. वैशाली चनबसअप्पा बेटकर	सहायक प्राध्यापक	M.A., B.Ed., M.Phil., SET, NET, Ph.D.,	08 वर्ष
प्रा. रविकांत अंतराम विळेगावकर	सहायक प्राध्यापक	M.A., B.Ed., SET, NET,	07 वर्ष

डॉ. वैशाली चनबसअप्पा बेटकर
(मराठी विभाग प्रमुख)

(M.A., B.Ed., M.Phil., SET, NET, Ph.D.,)

प्रा. रविकांत अंतराम विळेगावकर
(सहायक प्राध्यापक)

(M.A., B.Ed., SET, NET,)

मराठी विभागाची रूपरेषा

प्रस्तावना (Introduction)

- मराठी विभागाची स्थापना महाविद्यालयाच्या स्थापनेबरोबर १९९७ साली झाली.
- मराठी विभाग हा महाविद्यालयाचा महत्त्वपूर्ण भाषा विभाग आहे
- मराठी ही विद्यार्थ्यांची मातृभाषा असल्यामुळे तिच्या विषयी जिद्दाळा, प्रेम, आपुलकी आहे
- विभागा अंतर्गत विद्यार्थ्यांना भाषा व्याकरण, विविध वाङ्मय प्रकार, व्यवहारज्ञान, भाषिक कौशल्य, प्रसार माध्यमे इ. प्रकारचे सखोल व परिपूर्ण ज्ञान दिले जाते.
- साहित्य हे समाजाचे प्रतिनिधीत्व करीत असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना संस्कारक्षम व नैतिक बनविले जाते.
- विद्यार्थ्यांमध्ये समाज व राष्ट्र प्रेम निर्माण केले जाते.
- विद्यार्थी हा रोजगारभिमुख बनला पाहिजे या उद्देशाने स्पर्धा परीक्षा व संशोधन विषयक मार्गदर्शन केले जाते.
- मराठी विभागाच्या वतीने विविध कार्यक्रमाचे आयोजन केले जाते.

Vision (ध्येय)

- मराठी साहित्या विषयी विद्यार्थ्यांत आवड निर्माण करणे.
 - विद्यार्थ्यांमध्ये रोजगार क्षमता वाढीस लागावी म्हणून योग्य त्या संधी उपलब्ध करून देणे.
 - विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनदृष्टी निर्माण करणे.
 - ग्रामीण भागातील मुलांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण करणे.
 - विद्यार्थ्यांची साहित्यिक व सांस्कृतिक कार्यक्रमातून वाढमयीन अभिरुची वाढविणे.
-
- विद्यार्थ्यांचा गुणात्मक , शैक्षणिक , व्यावसायिक विकास करणे.
 - मराठी विषयाचे व सर्व वाढमय प्रकारचे सखोल व परीपूर्ण ज्ञान देणे.
 - साहित्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये मूल्य शिक्षणाची रुजवणूक करणे व त्यांच्यात मराठी भाषा व राष्ट्रप्रेम निर्माण करणे.
 - भाषिक कौशल्याचे ज्ञान देणे.
 - शिक्षण, साहित्य , स्पर्धा परीक्षा आणि प्रसार माध्यमे इ. क्षेत्रातील नोकरीच्या संधी साठी विद्यार्थ्यांना प्रेरित करून स्वयंपूर्ण बनवणे.

अभ्यासक्रमाचे नियोजन

(Planning for curriculum delivery)

मराठी विभागामध्ये दोन प्राध्यापक कार्यरत आहेत. त्यानुसार वर्षभरात या विभागामार्फत अभ्यासक्रमाचे व विविध उपक्रमाचे नियोजन केले जाते.

- शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभी विभागातील प्राध्यापकाची बैठक घेतली जाते.
- बैठकी मध्ये विभागाचे वेळापत्रक प्रारंभी तयार केले जाते.
- प्राध्यापकाच्या अभ्यासपत्रिकेचे वाटप केले जाते.
- वैयक्तिक अभ्यास पत्रिकेनुसार वैयक्तिक वेळापत्रक तयार केले जाते.
- वर्षभरातील विविध कार्यक्रमाचे वेळापत्रक तयार केले जाते.
- विद्यार्थ्यांच्या तासिका सुरू झाल्याची सूचना सूचना फलकावर लावली जाते.
- नियोजित वेळपत्रकाप्रमाणे प्रत्यक्ष अध्यापन, प्रात्यक्षिक

मराठी विभागातील अभ्यास

उपक्रम

	वर्ग	अभ्यासक्रम	कालावधी
१	बी. ए . प्रथम व द्वितीय वर्ष	द्वितीय भाषा मराठी	०२ वर्ष
२	बी. ए . प्रथम द्वितीय व तृतीय वर्ष	मराठी ऐच्छिक	०३ वर्ष
३	बी. ए. द्वितीय व तृतीय वर्ष	मराठी भाषा कौशल्य विकास (SEC)	०२ वर्ष
४	बी. ए . प्रथम द्वितीय व तृतीय वर्ष	1) नौकरीसाठी आवश्यक असलेले कौशल्य 2) भाषाशास्त्र आणि संवाद कौशल्ये	३२ दिवस

विद्यार्थी संख्या

वर्ष	पेपर	प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष	तृतीय वर्ष	बी. एससी प्रथम वर्ष	बी. एससी द्वितीय वर्ष	एकूण संख्या
२०१९-२०	OPT	44	00	00			44
२०१९-२०	SL	34	00	00	66	00	100
२०२०-२१	OPT	13	13	05			31
२०२०-२१	SL	15	37	00	36	26	114
२०२१-२२	OPT	31	05	10			46
२०२१-२२	SL	52	12	00	54	13	131
२०२२-२३	OPT	26	04	04			34
२०२२-२३	SL	58	09	00	63	27	157
२०२३-२४	OPT	32	06	01			39
२०२३-२४	SL	55	25	00	71	57	208
२०२४-२५	OPT	45	16	03			64
२०२४-२५	SL	72	23	00	55	51	201

अंतिम वर्ष निकाल

वर्ष	निकाल %
2019-20	00
2020-21	100%
2021-22	100%
2022-23	100%
2023-24	100%
2024-25	100%

चर्चासत्र / परिषद / कार्य शाळा इ. मध्ये प्रकाशित शोधनिबंध

Paper presentation and articles

Teaching Faculty	Journals ISBN/ISSN		Chapters in book/ Conferences Proceeding ISBN
	National	International ISSN	
Dr. Vaishali Betkar	02	02	06
Dr. Ravikant Wilegaonkar	01	00	00

Activities of Marathi Department

भविष्यकाळातील योजना

- मराठी विभागाच्या वतीने नियतकालिकाचे प्रकाशन करणे.
- महाविद्यालयात पदव्युत्तर विभागाची सुरुवात करणे.
- महाविद्यालयात संशोधन केंद्र सुरू करणे.
- विद्यार्थ्यांसाठी रोजगाराभिमुख छोटे-छोटे कौशल्य विकास अभ्यासक्रम तयार करणे.
- परिसराच्या सांस्कृतिक विकासासाठी विविध उपक्रमांचे आयोजन करणे.

धन्यवाद